

Rätten att få veta måste ha gränser

Publicerad: 12 augusti 2009, 17.59

KOLUMN | CORDELIA EDVARDSON

NYHETER

cordelia.edvardson@svd.se

”Det bästa kan bli det godas fiende” heter det. Det är ett visdomsord som inte bara våra lagstiftare, utan också andra välmående medmänniskor borde begrunda.

Nu senast är det en grupp utlandsfödda adoptivbarn, numera väletablerade svenska intellektuella, som i en artikel på SvD:s Brännpunkt (2 augusti) kräver att Sverige gör allvarliga ansträngningar att följa Barnkonventionens bestämmelser, så som dessa skribenter tolkar dem. Enligt FN:s Barnkonvention, som Sverige ratificerade redan 1990, har alla barn som uppnått myndig ålder rätt att få veta vem som är deras biologiska mor och/eller far.

Detta gäller inte bara adopterade barn, utan även barn som tillkom med hjälp av en anonym spermadonator. De svenska myndigheternas lydnad mot Barnkonventionens bokstav ledde till att tillgången på svenska spermadonatorer sinade. Inte många torde vara villiga att uppge namn och personnummer när han måste räkna med att en 18-åring på spaning efter sitt ”ursprung” kan dyka upp på tröskeln till spermadonatörens hem med ett glatt:

–Hej pappa! Här kommer jag!

Danskarna har varit något mera förutseende, där avkrävs donatorn inget personbevis. Svenska kvinnor åker därför över sundet för att få hjälp med sin ofrivilliga barnlöshet. Men den utvägen torde kräva betydande ekonomiska resurser. Sverige har dock med varm hand exporterat detta problem. Lika lätt blir det inte att tillämpa Barnkonventionen på internationella adoptioner. Det förutsätter att barnets biologiska ursprung är klarlagt i samband med adoptionen. Annars riskerar en senare efterforskning av barnets ursprung att bli i det närmaste omöjlig, oavsett svenska myndigheters ansträngningar och bistånd.

Ett sådant villkor är nämligen oförenligt med moderns, oftast en ogift kvinna, absoluta krav på anonymitet. Därför finns det på flera platser i världen en ”babylucka” i anslutning till ett barnhem. I den kan modern, i skydd av mörkret, lämna sitt barn. På morgonen töms luckan av personalen. Någon adresslapp bifogas inte.

Visst, det Bästa är trygga barn som känner till sina biologiska föräldrar och sitt ursprung. Men den som i sin strävan efter det Bästa kräver att utlandsadopterade barns biologiska ursprung måste vara känt och möjligt att spåra, den prisger hundratals, kanske tusentals barn åt ett namnlöst elände. Om barnet inte får adoptivföräldrar från länder med en mindre rigorös tillämpning av Barnkonventionen döms de till att växa upp i barnhemmets torftiga och allt för ofta kärlekslösa miljö. Tro mig, jag har sett sådana ”anstalter för förvaring av föräldralösa”.

Visst finns det också välskötta barnhem med en varm atmosfär, men de kan inte ersätta uppväxten i det barnet kan kalla ”min familj”. Vore det för barnens skull därför inte bättre att nöja sig med det Goda?